

Abstrakt

Koňovité patří mezi velké býložravce závislé na včasné detekci predátorů. Díky vyvinutým smyslům dokáží potencionální nebezpečí odhalit s předstihem a reagovat rychlým útekem, který jim zajistí přežití. I domácí koně stále reagují velmi senzitivně na nenadálé podněty. Předpokládáme proto, že schopnost rychlé detekce predátora zůstala zachována i přes poměrně dlouhý domestikační proces, což nepřímo dokládají i úspěšně se množící feralizovaná stáda po celém světě. Nicméně, pokusy dokládající přímou reakci domestikovaných koní na psovitě šelmy jakožto nejběžnější predátory stále chybí.

Cílem práce bylo zjistit, zda jsou koně domácí (*Equus caballus*) schopni reagovat na hlasový projev psa jako na predátora a zda rozlišují míru potencionálního nebezpečí v závislosti na počtu predátorů, podobně jako jejich divocí předci.

Byly vytvořeny nahrávky štěkotu psů velkých plemen a upraveny tak, aby vznikl set štěkotů pocházejících výhradně od jednoho psa či tří různých. Ty byly následně přehrány experimentálním zvířatům – koním, v kontrolovaných podmínkách, společně s bílým zvukem jako kontrolou. Jejich reakce byly zaznamenány na videokameru. Celkem bylo analyzováno 12 koní pocházejících z jedné stáje a natočeno 226 minut záznamu. Z něj bylo rozlišeno 7 kategorií chování, které vstupovaly do statistické analýzy (Pohled po zvuku, Obezřetnost (%), Netečnost (%), Rychlý pohyb, Vzrušený pohyb (%), Nevzrušený pohyb (%), Pohyb uší / min).

Testování jedinci vykazovali nejčastěji obezřetnost (vigilance), která byla závislá na poslechu štěkotu jednoho psa ($p = 0,026$) a tří psů ($p = 0,023$). Pohyb uší se pak ukázal být závislý na fázi – před štěkotem ($p = 0,017$), po štěkotu ($p = 0,983$) a také na pohlaví ($p = 0,096$). Nevzrušený pohyb koreloval s věkem a s temperamentem jedince, u vzrušeného pohybu se projevil negativní vztah s temperamentem.

Na základě výsledků se zdá, že koně na štěkot psa reagují pouze zvýšenou obezřetností, mohou ho tedy identifikovat jako predátora, ale už nerozlišují míru jeho nebezpečnosti v závislosti na počtu štěkajících jedinců.

Klíčová slova: kůň domácí, pes domácí, vokalizace, antipredační strategie